

Manuel Vicent

Aquest senyor de peninat evadit i barbata de faraó, va alçar les persianes dels ulls en un assentament humà de llauradors i menestrals edificat sobre el naufragi d'unes quantes civilitzacions. Entre els contraforts de la serra de l'Espadà i la planícia pleistocènica de la Plana Baixa. Entre la proclamació verd botella del tarongerar, el suc termal dels balnearis i els quirats de l'espert. S'havia declarat l'estiu i ell tenia dos o tres mesos, i els seus progenitors, gent d'església, de propietats agràries i de la Derecha Regional de don Luís Llúcia, el van portar a la platja de Moncofa per manifestar-lo als déus nàutics, i en aquell instant precís en què, segurament imperava un sol color garnatxa sobre la líquada, va rebentar el motí moro. I es va engolir el mar per la retina.

"Jo use el mar com un pamflet -diu el senyor de la barba egípcia-. El Mediterrani és un cementiri. El cementiri d'Europa. No hi ha cosa més horrible que el Mediterrani avui. Es un mar mort".

Es va fer més alt i va arribar a València, a l'acadèmia Castellanos. El Manuel Vicent pre-universitari va enviar papers a tota la premsa de la localitat, però ningú li'ls va publicar. Fins que la revista d'Acció Catòlica, *Signo*, va publicar el primer article. Tenia 17 anys, en aquella època la *vespa* feia feredat i ell volia ser metge. Però, finalment, es va matricular en dret, es va posar a viure en una frugal habitació del col·legi Major Pío XII i es va clavar

la llicenciatura en la butxaca.

València l'any seixanta no era ni tan sols la societat de *bombos mútuos* que va conèixer Azorín, i Manuel Vicent, que en aquell moment era més guapo que Marlon Brando, se'n va pujar a un DC3 i va posar rumb cap a Madrid. Era un 12 d'octubre. "Això de més

guapo que Marlon Brando no ho vaig dir jo, però a voltes m'agrada fer la broma i dir-ho. No vaig venir a Madrid, vaig fugir de València. Perquè en el que aleshores es deia la plaça del

Caudillo feia olor a ceba, senzillament". I quan va constatar empíricament que no podia fer res més que ser agricultor *honoris causa* es va refugiar en el passeig i l'escriptura. El resultat va ser *Pascua i naranjas*, llibre que va merèixer el premi Alfagua-ra. I una nit va anar a la redacció del diari *Madrid* a buscar un amic i el van enganxar, modificant-li, en certa manera, l'itinerari: "Oye, ¿por qué no nos mandas algo?". Va enviar un article sobre Salazar, que havia acabat d'expirar, i el director li va dir *muy bien*, que continuara. Ingressat en el negoci, les coses adquiririen el marxamo de desencadenar-se per si soles. I s'hi va posar, però el general moro a *feira*, probablement per combatre el tedi i la inacció, es va muntar una mascletà amb el diari *Madrid*. Quan la rotativa d'*El País* es va posar en marxa el seu prestigi d'escriptor de diaris va prosperar d'una forma incontentible.

Miquel Alberola

(Fragments d'una entrevista a Manuel Vicent)

Gaudí des de Tetuan

Diu ara que a Gaudí se li van ocórrer les formes de La Pedrera en un viatge a Gallifa. Juan Goytisolo, escombrant cap a casa -el moro és bell-, situava l'origen de l'inspiració a Capadòcia i establia una línia metafísica entre les formes intuïdes per l'arquitecte i la geometria natural i popular dels paisatges del sud. Aquets dies en què el més trànsfuga de la saga dels Goytisolo ha vingut a donar gruix al cicle de música islàmica programat en el Grec, podria haver trobat un exemple físic de les seves teories místiques. Només calia deambular pel passeig de Gràcia.

Els dos protagonistes són de Tetuan, es diuen Mohamed Achoubbak i Amil Brak. No fa molt que han arribat a Barcelona i s'hi entenen amb dificultat. A Tetuan, Mohamed era paleta i Amil picapedrer. Aquí han fet feines variades, rutinàries. La seva funció actual és molt més transcendent tot i que ells no li donen cap importància especial: estan reconstruint de bell nou els bancs gaudinians del passeig de Gràcia, totalment desgastats per tants anys d'ús i abús. Van ràpids, tot i que Mohamed es queixa que aquell dia no seca prou i han d'anar passant d'un banc a l'altre més lentament del que preveïen. Estan fent els mosaics. Amil talla amb unes tenalles i amb gest repetitiu les rajoles de marbre blanc que té apilades als seus peus. De cada rajola quadrada van sortint bocins diferents, de geometria

irregular i indescriptible però que immediatament reconeixem com a la típica marca de fàbrica gaudiniana, aquella que s'ha con-

vertit en un dels elements més divulgats del *marketing* estètic de la ciutat. Sense aturar-se i de manera totalment intuitiva, Mohamed i Amil van construir el seu mosaic, com si seguisin unes línies invisibles que els mosaics anteriors, ara extirpats, haguessin deixat sobre un ciment ja inexistent. Recreant molts de cennis més tard les formes de treball dels tan desconeguts i mitificats paletes que van construir els mosaics dels bancs del Parc Güell, en un exemple suprem de l'art del *collage*.

Aquesta vegada tenim una dada per a l'ús de les futures generacions. Els bancs de Gaudí del Passeig de Gràcia de Barcelona, les línies sinuoses que faran embadalir mil i un japonesos, l'arabesc que fotografiat i ampliat pot convertir-se en una forma característica del *skyline* de la ciutat, haurà estat obra de dos marroquins. L'un es diu Mohamed, l'altre Amil. No saben qui és Gaudí, però hi tenen el traç. Exposen al carrer, és gratis i t'hi pots seure. Però no hi busqueu el seu nom. No signen.

Jordi Balló

